

עליה לתורה כהלכה !

יש לומר ברכו בקול רם שישמעוהו כל
הציבור.

ומ"מ אם שמעוהו תשעה - אין צריך לחזור !

מקורות: שו"ע קל"ט, ו' ובמ"ב ובבאה"ל שם; וסימן נ"ז, א' ובמ"ב ובסוף הבאה"ל שם: "מחטיאין את הרבים בעצלותם" עי"ש עוד.

זכור !
האומר ברכו בשקט, ולא שמעוהו תשעה - אין
עונים אחריו: 'ברוך השם המבורך לעולם ועד' !

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה !

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

פקס: 077-444-7946

עליה לתורה כהלכה ?

לכתחילה יש לומר גם את ברכות התורה
בקול רם שישמעו כל הציבור.

ובדיעבד - אין צריך לחזור ולברך !

מקורות: בלא שמעו תשעה את הברכה, מספק לא חוזר! שו"ע קל"ט, ו' ובמ"ב ובבאה"ל שם;

זכור !
עולה לתורה - המברך את ברכות התורה בשקט, ולא
שמעו ט' את הברכה = ספק, ואינו חוזר ומברך מספק !

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה !

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

פקס: 077-444-7946

עליה לתורה – ברכו וברכות בקול רם !

א. כתב השו"ע בסימן קל"ט, ו' ז"ל: "אומר ברכו והברכות בקול רם, והאומרם בלחש טועה, ויש אומרים שצריך לחזור ולברך בקול רם, [הגה:] כדי שישמעו העם ויענו ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ואם לא שמעו הצבור את המברך אף על פי ששמעו את החזן עונה, לא יענו עמו, אלא עונין אמן על דברי החזן" עכ"ל. וחזן הכוונה לגבאי, שנקרא ג"כ חזן. ומבואר שצריך שיאמרו העולים לתורה את הברכות ואת הברכות – בעשרה דייקא, דהיינו ט' השומעים את העולה לתורה שאומר 'ברכו' ו'ברכות התורה' לפי שמיקרי דבר שבקדושה שמנין מעכב בו.

ג. וכתב המ"ב:

דאפילו שמנין מעכב ב'ברכו', ואם לא שמעוהו ט' – אין עונים בההל"ו אחריו, מ"מ אם טעה הגבאי או הסמוכים לו וכששמעו את העולה לתורה אומר ברכו, ענו אחריו 'בההל"ו' כרגיל, אע"פ שלא היו ט' שומעים, אזי יענו האחרים אמן על דבריהם, אבל לא יצטרפו לעניית בההל"ו.

ואע"פ שאין עונים אמן על כל בההל"ו ששומעים אחר או ש"ץ עונה, טעם דין זה מבואר בסימן נ"ז במ"ב סק"ד מהפוסקים, שזהו בגלל שבעצמו אומר גם כן בההל"ו, לכן אין צורך שיצטרף בענית אמן, אבל כשלא מצטרף ואומר בההל"ו – יאמר אמן להראות הצטרפותו לדברי השבח והקילוס למקום.

ומבואר דלא מיקרי כה"ג 'ברכו לבטלה' ממש כמו 'ברכה לבטלה' שהרי על ברכה לבטלה אין עונים אמן וכמבואר בסימן רט"ו, ואעפ"כ אחרי בההל"ו הזה, שענו מעט השומעים, עונים אמן, אע"פ שענייתם הייתה שלא כדין.

ד. וא"כ עולה, דהעולה לתורה – שאמר בשקט ולא שמעוהו ט' – יש לו לחזור ולומר 'ברכו' בקול רם כדי שישמעוהו הציבור ויענו אחריו בההל"ו, עיי"ש בסימן קל"ט ו' בשו"ע וברמ"א הנ"ל אות א'.

ה. אמנם ברכות התורה – שלא שמעו ט' – אע"פ שיש מחלוקת אם חוזר ומברך, מ"מ בדיעבד אינו חוזר ומברך אפילו שבירך בלחש, וגם יכולים לענות אחריו אמן מיד כשסיים, אם יודע מתי בדיוק סיים.

ו. ומוסיף הבאה"ל: שאע"פ שלמעשה, המברך ברכות התורה בלחש, א"א להחזירו לברך שוב כנ"ל, מ"מ בודאי שלכתחלה צריך לאמר את הברכות בקול רם, דכיון שברכות הללו נתקנו רק משום כבוד התורה, שכשקורא בה בציבור יש לכבדה קבל עם ולקבוע עליה הודאה בפני עצמה, א"כ מאי כבוד הוא זה כשאומרם בינו לבין עצמו ואין הציבור שומעים? אתמהא.

ז. עוד מוסיף על כך הביאור הלכה, שיש סמך גדול בדברי המאירי לדעת המצריכים לחזור ולברך גם את הברכה לפניה או לאחריה, אם לא שמעוהו ט' שומעים, כי המאירי מבאר את דברי הגמרא בטעם תקנת ברכות התורה שמברך כל אחד ואחד מהעולים ולא די בראשון והאחרון, ופירשו בגמרא דהיינו משום הנכנסים ומשום היוצאים, שלא יאמרו שלא בירכו לפניה או לאחריה, וכתב ע"כ המאירי ז"ל: "מ"מ משום הנכנסין שיכנסו בין ראשון לשני לשמוע קריאת התורה, ונמצאת שמיעתם שלא בברכה לפניה ומשום היוצאין שיצאו קודם שיקרא האחרון, ואין שומעין ברכה לאחריה ועל סמך פירוש זה נהגו בצרפת לברך בקול בינוני להשמיע לכל את הברכות" עכ"ל, ומבואר דס"ל שיש חיוב על כל היוצא בקריאת התורה שיצא ידי חובת הברכות מהעולה לתורה.

ח. היוצא מכל זה דאף דבדיעבד מסתברא דאין לחזור ולברך דספק ברכות להקל, מ"מ נלמוד מכל זה גודל החיוב עכ"פ לכתחלה שישמיע העולה לתורה גם את הברכו וגם את הברכות לציבור.

גם החזן וגם הקהל, גם במוסדות הלימודים וגם בבית, גם בישיבה וגם בכולל - כולנו ממתנינים זה לזה ומקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!